

5 telefonnummer

Ringa hit

Landsnumret till Grekland är +30. Riktnumret till Naxos är 22850.

Ringa hem

För att ringa till Sverige slår du +46 plus riktnumret (utan nollan) och lokalnumret.

Nödnummer

Polis: 100
 Ambulans: 166

Hamnpolis

Om du med säkerhet vill veta när en färja går, eller kommer, kan du kontakta hamnpoliserna på 22850-22300.

Taxi

Om du är på vandring och har långt till närmsta busshållplats kan du ta en taxi i stället, telefon: 22850-22444.

5 www-sajter

www.kalimera.se

Svensk sajt med information om hela grekiska övärlden och om Naxos. Bland mycket annat kan man läsa resebrev från Naxos och diskutera Naxos i forumet.

www.naxosnet.com

Fyllig sajt på engelska med stort utbud

av både bilder och information.

www.gonaxos.com

Engelsk sajt med mycket information och många bilder.

www.culture.gr

Sajt på engelska om Greklands sevärdheter samt läsvärda sidor om Naxos turistattraktioner.

www.gtpweb.com/ routesform.asp

Nätets bästa båtiddatabell för er som ska åka vidare till andra öar från Naxos.

100 guider på nätet

resa

UPPDATERAD APRIL 2006
AFTONBLADET.se

NAXOS

- ✓ Stränder
- ✓ Mat & dryck
- ✓ Shopping
- ✓ Boende
- ✓ Utflykter
- ✓ Ta sig runt
- ✓ Sevärdheter
- ✓ Historia
- ✓ Praktiska tips

Fler guider på nätet

• Greklands öar • Santorini • Kos • Rhodos • Heraklion och östra Kreta • Chania och västra Kreta • Aten • Kroatien • Cypern • Sunny Beach • Mamaia • Antalya • Side • Alanya • Turkoskusten • Amalfikusten • Sardinien • Rom • Barcelona • Warsawa • Prag • Paris • London...

Nya guider varje månad: www.aftonbladet.se/resa

PLUS
AFTONBLADET.se
 Alla guider för
 19 kr/månad

Softa på hamnpromenaden i Naxos stad i solnedgången

Naxos är ett av de mest ultimata resmålen i Grekland. Det är en lagom liten ö för att hinna se på en vecka, men samtidigt så pass stor att det finns något kvar att upptäcka nästa gång.

Sevärdheterna är många och några av dem unika, bland annat de märkliga stenstatyerna Kouros. Vandrare har för länge sedan upptäckt Naxos vandringsvänliga och spännande landsbygd; i bergen finns en mängd attraktiva byar. Ön är grön och bördig, jordbruket har fortfarande stor betydelse även om turismen tar över mer och mer.

Naxos största dragare är dock stränderna. För andra öar kan mäta sig med Naxos när det gäller kvalitet och utbud. För barnfamiljer passar Naxos

perfekt, merparten av stränderna är mycket barnvänliga.

Att Naxos är en av världens billigaste öar gör inte saken sämre, priserna ligger klart under genomsnittet.

Välkommen till Naxos - Greklands kanske bästa ö!

Text och foto: Janne Eklund
guider@aftonbladet.se

5 fakta i siffror

Yta

Naxos är med sina 389 km² ögruppen Kykladernas största, och Greklands elfte största ö till ytan.

Folkmängd

Antal åretruntboende är cirka 18 000. Under sommarhalvåret ökar befolkningen markant.

Största stad är Naxos stad med ungefär 5 000 invånare.

Högsta berg

Zeus (Zas): 1 001 m.ö.h.
Koronos: 999 m.ö.h.
Fanari: 883 m.ö.h.

Restid till Aten/Pireus

Flyg: cirka 40 minuter.

Färja: cirka 6–8 tim.
Snabbåt: cirka 4–5 tim.

Restid till grannöar (beroende på båttyp)

Amorgos: cirka 2,5–6 tim.
los: cirka 1,15 tim.
Koufonissi: mellan 1,4–2,5 tim.
Paros: cirka 1 tim.
Santorini: cirka 2 tim.

5 praktiska fakta

EI

220 volt. Adapter behövs inte.

Internet

Det finns ett flertal internetkaféer, de flesta ligger i Naxos stad.

Telefon

Telefonkiosker med telefonkort är vanligt. Mobilen fungerar lika bra som hemma. Telefonkort

och kontantkort för mobil säljs i kiosker. När man ringer inom Grekland slår man alltid både riktnummer och telefonnummer även om det är från en fast telefon.

Post/Bank

Posten har i regel öppet 07.30–14.00 måndag till fredag. Banken har öppet 08.00–14.00 måndag till torsdag och 08.00–13.30

på fredagar.

Porto för vykort till Sverige kostar cirka 6 kr. Frimärken säljs på postkontor och i affärer som säljer vykort.

Svenska tidningar

Finns att köpa i alla större turistorter. Tidningarna är i regel en till två dagar gamla och kostar runt 25 kr.

5 viktiga fakta

Pass

Giltigt pass behövs trots Schengenavtalet. Du behöver det när du checkar in på flygplatsen i Sverige och i Grekland. Reser du på egen hand måste du lämna ditt pass som pant när du syr rum. Visum behövs inte för svenska medborgare.

Pengar

Grekland använder euro, i april 2006 var 1 euro cirka 9,58 SEK. Lämpligast är att växla hemma. Spara kvittot så kan du växla tillbaka överbliven valuta utan kostnad. Bankomater hittar du

i större turistorter som Naxos stad och Agios Georgios. Många butiker och restauranger i de större turistorterna accepterar kreditkort.

Säkerhet

Stöldrisken är försvinnande liten, men naturligtvis bör man använda sunt förnuft som i alla andra länder. De flesta hotell har förvaringsboxar att lägga värdesaker i.

Bästa tid

Maj, juni och september är de tre bästa månaderna, lagom varmt

och inte så mycket folk. I juli och augusti är det hett och fullt med turister.

Språk

Grekiska. Nästan alla som arbetar inom turistnäringen (och det är ganska många) kan bra engelska så det är inga problem att göra sig förstådd. Lär dig gärna några grekiska fraser innan du reser, det är oerhört uppskattat och det räcker med några få ord.

Några exempel: god morgon=*kaliméra*, godkväll=*kalispéra*, ja=*né*, nej=*óchi*, tack=*efcharistó*.

5 x resan hit

Charter

Apollo och Airtours arrangerar charterresor till Naxos. En vecka med hotell i juni kostar från 3 750 kr med Apollo. Naxos flygplats är liten och endast anpassad för inrikesflyg. Charterplan landar i stället på Santorini, båtresan över till Naxos tar drygt 2 timmar.

Flygstol

Om du ska besöka Naxos på egen hand är det enklast att köpa en flygstol till Aten eller Santorini och fortsätta resan med båt. Flygstol till Santorini köper du av Apollo.

Till Aten är valmöjligheterna större, välj mellan Apollo, SAS, Sterling och FlyMe.

5 x ta sig runt

Lokalbuss

De lokala kommunikationerna är föredömliga, lokalbussen trafikerar i princip hela ön med undantag av de minsta bergsbyarna och stränderna på östkusten.

Huvudbusstationen ligger i Naxos stad, där hamnpromenaden börjar inte långt från stora hamnen.

Tidtabeller finns vid busstationen, en biljett kostar mellan 8 och 13 kronor och köps ombord på bussen.

Taxi

Taxistationen i Naxos stad ligger bredvid busstationen. Var noga med att göra upp om priset i förväg, taxameter används sällan. Telefonnummer till taxi: 22850-22444.

Inrikesflyg

Om du flyger reguljärt till Aten kan du fortsätta med inrikesflyg till Naxos. Flera avgångar dagligen. Resan tar cirka 40 minuter och kostar runt 1 100 kr t/r. Flygplatsen ligger mellan Naxos stad och Agios Prokopios.

Olympic Airways:
▶ www.olympicairlines.com

Båt

Få öar har så bra båtförbindelser som Naxos.

Bäst förbindelser finns med Athens hamnstad Pireus, med Paros, Ios, Santorini och med Iraklia, Schinoussa, Donoussa, Koufonissi och Amorgos.

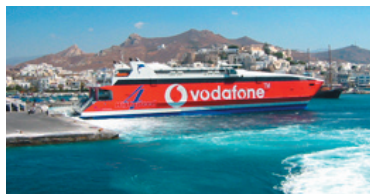
Ska du besöka andra ögrupper är Naxos en bra bas. Några

gångar i veckan går det båt till bland annat Samos, Kreta och Rhodos.

Båttidtabell:
▶ www.gtp.gr/routesform.asp

Tidsskillnad

Grekland ligger en timme före oss och tillämpar precis som vi sommartid. När klockan är 12.00 i Sverige är den alltså 13.00 i Grekland.

Naxos har utmärkta båtförbindelser med andra öar i Greklands arkipelag

på de flesta resebyråer. En av de trevligare utflykterna går till byarna Chalki, Apirantos, Moni och Apollonas. I Apollonas är det ett längre stopp för lunch, bad och besök vid den mystiska stenstatyn Kouros som beskrivs under sevärdheter. En annan utflykt tar dig till byarna Melanes, Filoti och Vivlos, turen avslutas vid den fina sandstranden Mikri Vigla.

Cykel

Sydvästra delen av Naxos är nästan helt platt och trevlig att utforska med cykel. Det är inga problem att cykla från Naxos stad – via stränderna Agios Prokopios, Agia Anna och Plaka – ända bort till Mikri Vigla. Det kan vara lite si och så med cykelhjälm, ta med egen hjälm om du vill vara på den säkra sidan.

Utflyktsbuss

Guidande bussturer runt ön säljs

5 x boende

Hitta boende

Även under högsäsong är det enkelt att hitta bra rum till rimliga priser. Har du inte bokat rum i förväg följer du med någon av rumsuthyrarna som möter upp alla båtar i hamnen. Känner du dig osäker kan du boka rum i förväg, du hittar mängder med alternativ på internet, tänk på att det i regel är något dyrare att boka i förväg. Priserna ligger mellan 150 och 400 kr för ett dubbelrum med bra standard.

Var ska man bo?

Gillar du att bo vid en strand väljer du Agia Anna eller Agios Prokopios, det finns även pensionat vid Plaka och Mikri Vigla, men utbudet är inte lika stort. Ett bra alternativ för dig som vill ha både strand- och stadsliv är Agios Georgios beach som ligger på krypavstånd från Naxos stad. Naxos stad passar dig som vill ha lite mer puls, nära till shoppingstråken och nära hem efter en trevlig kväll på någon av de många tavernorna. Söker du lugn och ro kan du exempelvis bo i Apiranthos, Filoti eller Moutsouna. Campingplats finns vid Maragas och Plaka beach.

Pension Sofi - Naxos stad

Pension Sofi är ett mycket trivsamt pensionat, mycket tack vare de underbara ägarna som är otroligt gästfria. Här känner man sig verkligen välkommen. Pensionatet ligger i ett lugnt område cirka 500 m från hamnen i Naxos stad. Rummen är rena och fräscha. Precis utanför huset finns en liten trädgård. Ingen störande trafik och utsikten över den Venetianska borgen i Gamla Stan är suverän.

▶ www.pensionsofi.gr

Hotel Argo - Saint George beach

Hotel Argo ligger i ett lugnt område cirka 400 m från centrum och 150 m från Saint George beach, i närheten finns affärer, tavernor, bageri, bil- och mopeduthyrare och busshållplats. Du blir hälsad välkommen på svenska eftersom Katerina, som driver hotellet tillsammans med sin man, är från Sverige.

▶ www.argo-hotel.com

Hotel Agios Prokopios - Agios Prokopios beach

Mycket populärt pensionat inte långt från Agios Prokopios beach. Här finns studios, lägenheter och vanliga rum, alla ligger samlade runt en stor swimmingpool. Till faciliteterna hör bland annat bibliotek, parkering, internet-service och lekplats för barn.

▶ www.prokopis.com

Pension Sofi har mycket gästvänliga ägare

Tre dagar på moped brukar räcka för att se hela ön

När du kliver av färjan möts du av lokalbor som hyr ut rum till överkomliga priser

5 x turistorter

Naxos stad

Öns huvudstad är byggt som en amfiteater. Från den livliga hamnpromenaden ringlar sig labyrintiska gränder – många täckta av urgamla valv – upp mot den gamla stadsdelen Kastros. Längs hamnpromenaden ligger en brokig samling tavernor, barer, kaféer och ouzerior. Den shoppinglystne hittar ett flertal butiker längs hamnpromenaden och i de otaliga gränderna, främst souvenirbutiker, men även juvelerare och klädbutiker.

Även om Naxos stad är en stor turistort finns också ett märkbart grekiskt vardagsliv. Naxos stad kallas även för Chora i folkmun.

Agios Georgios (Saint George)

Naxos stora charterort är hopvuxen med Naxos stad. Sandstranden är lång och extremt långgrund, på en vuxen när vattnet knappt över knäna. Få stränder är så lämpade för små barn, vilket märks, stranden är full av lekande barn och övervakande föräldrar. Längs stranden ligger hotell, pensionat, tavernor och kaféer. Mellan Agios Georgios och Naxos stad ligger fler tavernor, supermarkets, resebyråer samt bil- och mopeduthyrare.

Agios Prokopios

Har vuxit under senare år, mycket tack vare den fina stranden som av många anses vara öns bästa. Agios Prokopios bjuder på inbjudande pulverfin vit sand och kristallklart vatten. Själva samhället består av hotell och pensionat, tavernor och barer, supermarkets, samt bil- och mopeduthyrare.

Agia Anna

Ligger på gångavstånd från Agios Prokopios, stranden är inte lika lång som Agios Prokopios, men vattnet är lika förföriskt och stranden minst lika inbjudande. Längs stranden finns flera trivsamma tavernor och några pensionat.

Apollonas

Gammalt fiskeläge på norra delen av ön som sakta förvandlats till en liten semesterort. Byn är ett av Naxos populäraste utflyktsmål, främst tack vare den stora Kourosstatyn som ligger ovanför byn, men även för den ganska fina stranden och de många inbjudande tavernorna som strategiskt ligger längs vattnet.

Naxos stad sett från hamnen

I fiskebyn Moutsouna finner du lugn och ro

Koronos erbjuder ett andrum från alla turister

5 stränder

Maragas

Fin och bred sandstrand med vit mjuk sand och stora sanddyner. Inte så mycket folk då stranden ligger mittemellan de mer populärare stränderna Agia Anna och Plaka. Ett stort plus är Taverna Paradiso.

Plaka

Kritvit sand och stora sanddyner för tankarna till Gotland, men till skillnad mot Gotlands stränder möts man här av ett kristallklart turkosfärgat hav. Plaka är något av ett paradys för nudister som ockuperar delar av stranden, men stranden är lång nog att rymma alla, även för dem som behåller kläderna på. Längs stranden ligger flera tavernor och pensionat.

5 intressanta byar

Apirantos

Bil- och mopedfria Apirantos är en charmig bergsby och ett populärt utflyktsmål, åk hit tidigt eller sent om du vill uppleva byn utan trängsel. Det är en mycket vacker by med marmorbeklädda smågator, ålderstigna valv och utsökta hus från venetiansk tid. På torget och längs den smala huvudgatan ligger ett flertal inbjudande tavernor.

Chalki

Gemytliga Chalki (även kallad Halki) var tidigare Naxos huvudstad, i byn finns ett flertal slitna hus i nyklassisk stil som vittnar om Chalkis storhetstid. Chalki av i dag är en sömnig by med en trivsam taverna och en affär som säljer allt som har med oliver att göra: olja, tvålar, böcker osv. Här

Mikri Vigla

En av Naxos populäraste vindsurfstränder där man kan hyra brädor och få lektioner. Man måste inte vara vindsurfentusiast för att passa in, man är lika välkommen om man bara vill sola och bada. Strandens ganska lång och består av sanddyner med fin sand. Flera tavernor och hotell.

Lionari

Lionari är ingen vidare strand om man jämför med andra stränder, men ändå värt ett besök. En bit ovanför stranden bröt man tidigare smärgel*, stenarna forslades ner till havet för vidare transport. Många stenar blev kvar på stranden eller i havet där vattnet slipat dem till små konstverk i

ligger också Valindras kitrondestilleri som beskrivs under utflykter.

Moutsouna

Enda byn på Naxos östkust. Hamnen var tidigare utskenningsplats för smärgel*, i dag är Moutsouna en liten fiskehamn där nät hänger på tork och fiskare sitter och lagar sina nät.

Två trevliga tavernor slåss om de få gästerna. Mitt i byn finns en liten strand som är helt okej, en längre – och bättre strand – ligger bakom kröken. Rum finns att hyra för den som söker lugn och ro.

Moni

Pytteliten by som lockar med ett sagolikt läge ovanför en klippbrant. Utsikten från tavernorna

Plakas strand har kritvita sanddyner

alla möjliga färger. Ett paradys för stensamlare med andra ord. Här finns även tre tavernor.

Aliko

Vid Aliko ligger ruinerna av ett fult hotell som aldrig blev färdigbyggt. Nedanför hotellet breder sanddyner ut sig och under dem finns några fina små sandstränder som inte besöks av så många. Populärt bland nudister.

* **Finfördelad mineralblandning som används som slipmedel**

ner över den bördiga och praktfulla dalen är alldeles underbar. Strax nedanför Moni ligger *Panagia Drossiani* som är en av Greklands äldsta kyrkor.

Koronos

Gillar du ålderstigna nötta byar som inte ser några turister alls måste du åka till Koronos. Många som arbetade med den inkomstbringande smärgelbrytningen bodde i Koronos, då Naxos rikaste och finaste by.

I dag är läget annorlunda, merparten av invånarna har flyttat och många hus har fått förfalla. Ett besök i Koronos är ett besök i en annan tid, som turist möts man av förvånade och nyfikna blickar. Två äkta grekiska tavernor och ett par gamla gubbafik är vad som erbjuds.

Priskoll

Grekland: 86,2

Sverige: 100

Så mycket kostar:

Öl, 33 cl: 15-25 kr.
 Big Mac: 22 kr.
 Kopp kaffe: 13-27 kr.
 Taxi 3 km: 40-60 kr.

Cd-skiva (topplistan): 170 kr.
 Bensin: 9,50 kr/liter.

Naxos stad

Längs hamnpromenaden i Naxos stad finner man en brokig samling tavernor, barer, kaféer och ouzerior

I Saint George finns en ypperlig sandstrand väl lämpad för barnfamiljer

Leta upp din egen favoritrestaurang i Naxos gamla stad

Mikri Vigla är en populär strand bland surfarna

Väder

Dagstemperatur och antal regniga dagar per månad.

	15	15	16	20	23	26	27	28	26	24	20	17	Naxos
	1	1	4	9	16	19	21	20	16	11	6	4	Göteborg
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC		
15	12	10	12	10	12	14	14	16	15	16	17	Göteborg	
12	9	8	4	3	1	0	1	4	6	12		Naxos	

Öns huvudstad tillhandhåller en skön blandning mellan turistliv och grekiskt vardagsliv

Enligt många har Agia Prokopios Naxos finaste strand

Före detta fiskeläge och numera mysig turistort med fina tavernor längs havet

Fiskeby för den som söker lugn och ro - här finns endast två tavernor

Taverna i bilfria Apiranthos

5 x sevärigheter

Kourosen i Apollonas

En *Kouros* är en stående staty som föreställer en naken ung man, statyerna höggs ut direkt i sten eller marmor. Strax ovanför **Apollonas** vilar Naxos största Kouros i ett klipparti ett tiotal meter från vägen. Statyn är 10,6 m lång och 1,7 m bred runt magen. Man trodde tidigare att statyn föreställde Apollon, men i dag anses det vara Dionysos som är avbildad.

Kouroserna i Flerio

Några kilometer utanför **Melanes** i ett område som kallas Flerio finns två Kourosstatyer. Den första av de två kallas allmänt för "*Kouros of Melanes*" eller "*Kouros of Flerio*". Statyn är cirka 6 m lång, ena benet är brutet och kanske är det därför den fått ligga kvar. Staty nummer två ligger en bit från ettan, man går grusvägen cirka 100 m och följer en stig in till vänster. Uppe på en bergssida ligger denna tidigare okända Kouros, han ser ut som om han håller på att glida ner i dalen. Ansiktet liknar "spaden" på en tesked. Statyn är i sämre skick än de andra två, troligen höll materialet inte måttet så den fick ligga kvar.

Tempel of Demeter

Tre km söder om **Ano Sangri** står detta fina tempel som tillägnats den grekiska gudinnan Demeter. Templet uppfördes på 600-talet f.Kr, det förstördes delvis på 700-talet e.Kr och fick därefter förfalla. Grekiska arkeologer återupptäckte templet 1949, mellan 1976 och 1995 gjordes omfattande arkeologiska utgrävningar och därefter bestämde man sig för att restaurera det. Delar är idag renoverat, kopior

En av Kourosstatyerna utanför Melanes

Portaran på Pálatia-halvön välkomnar alla som kommer till Naxos stad med båt

av kolonner och pelare har rests och man får en ganska klar bild över hur templet en gång såg ut.

Portara

Ingen kan undgå den iögonfallande Portaran som så stolt välkomnar alla som närmar sig Naxos stad med båt. På den lilla halvön **Pálatia** började man på 500-talet f.Kr uppföra ett Apollontempel, det skulle bli ett av dåtidens största tempel, men något gick fel och templet byggdes aldrig klart. I dag återstår bara Portaran, en mängd marmorblock och delar av kolonner. Varje kväll samlas turister runt Portaran för att titta på solnedgången, många kommer tidigt för att få en bra plats, några har med ost och vin. Solnedgången härifrån är något av det vackraste man kan tänka sig.

Kastro

Naxos gamla trånga och gemytliga stadsdel Kastro håller ett ständigt vakande öga över staden och ut över havet. Stadsdelen uppfördes på 1200-talet som försvar mot pirater; de i dag slitna stenhusen utgjorde en del av försvarsmuren. Det är lätt att gå vilse i de trånga gränderna, men ut kommer man alltid, eller hamnar man på Arkeologiska museet som är inhytt i ett vackert venetiansk hus. I museet finns bland annat ett stort antal kykladiska marmorstatyetter, bara National Archaeological Museum i Aten har en större samling.

5 x utflykter

Valindras Kitrondestilleri i Chalki

Förr fanns många kitronbrännerier på Naxos, idag återstår bara ett fåtal. Valindras är det mest kända. Destilleriet har officiellt funnits sedan 1896, men produktionen började redan 1862 då man brände i smyg av skattetekniska skäl. Än i dag sköts all produktion på samma plats. Man använder till och med samma utrustning som under startåret 1862. Dessutom drivs bränneriet än idag av samma familj; Irini Fragoudaki är fjärde generationens ägare. Inne på Valindras Kitrondestilleri kan man gå runt och titta på damejeanner, stora glasflaskor, och annat som har med kitron- och ouzoframställning att göra. Det finns möjlighet att provsmaka och köpa både kitron och ouzo.

Chimarros tower

Det finns ett flertal gamla försvarstorn på Naxos, några av de intressantaste finns i Chalki och i Filoti, men det kändaste är Chimarros tower på sydöstra Naxos. Till skillnad mot andra försvarstorn på Naxos är detta helt runt. Det är byggt av marmorblock som är mellan 30 och 50 cm tjocka. Höjden är cirka 14 m och väggarna är upp till 1 m tjocka. Tornet har haft en stor symbolisk betydelse för öborna och förekommer i många gamla sånger.

Delos/Mykonos

Trevlig dagstur med båt till öarna Delos och Mykonos. Halva dagen spenderas på den historiskt intressanta ön Delos, därefter cirka tre timmar på Mykonos, alldeles lagom för att hinna med lunch och en kort rundvandring i vackra Mykonos stad. Biljetter säljs på resebyråerna.

Iraklia/Koufonissi

Dagstur med båt där man får stifta bekantskap med småöarna Iraklia och Koufonissi. Iraklia är en liten lantlig genuin ö med 115 invånare fördelat på två byar. Koufonissi är mindre till ytan men inte lika genuin. I stället erbjuder Koufonissi flera fina paradis-stränder. Biljetter säljs på resebyråerna.

Santorini

Heldagstur med båt till Greklands mest spektakulära ö Santorini. Under en dag hinner man kanske inte se så mycket, men ett besök i de berömda byarna Fira och Oia hinns gott och väl med. Biljetter säljs på resebyråerna. Till Santorini kan man även åka med reguljär färja, flera avgångar dagligen.

Ett av alla Naxos vackra gamla försvarstorn

Tassos utanför Valindras kitrondestilleri

Kastro är Naxos stads mysiga gamla stadsdel

5 x maträtter

Kleftiko

Lammköttgryta med potatis och allehanda grönsaker. Bakas i ugn, serveras ibland på papper eller i keramikskål.

Triokefteri

Underbart god dippröra med fetaost som smaksats med paprika och chilipeppar. Serveras rykande het, äts till grillat kött eller en bit bröd.

Stifado

Populär gryta på nötkött (kanin förekommer också). Kött och kryddor kokas i vin under lång tid. Mycket gott om den tillagas

rätt. Finns på de flesta tavernor.

Soutzoukakia

Pikant kryddade köttfärsbiffar som bakas i ugn tillsammans med en tomatås gjord på bland annat lök, vitlök, kryddpeppar och kanel. Serveras med pasta, ris eller pommes frites.

Melizanosallata

God dipsallad med bakad aubergine som mixas tillsammans med lök, vitlök, kryddor och olja. Mycket godare än vad det låter. Gott till en bit bröd, men passar också till olika maträtter.

Stuffed Tomatoes

Tomater fyllda med ris som mixas med grönsaker, exempelvis lök, persilja, dill och bitar av zucchini. Kan i vissa fall även innehålla kött. Bakas i ugn.

Klassisk grekisk sallad

5 x äta ute

To Limanaki

Gillar du grillad bläckfisk får du inte missa ouzeria To Limanaki som ligger längs hamnpromenaden i Naxos stad. Här serveras härliga smårätter i en genuin grekisk miljö. Deras grillade bläckfisk är alldeles underbar och som måltidsdryck rekommenderas ouzo, kallt vitt vin fungerar också bra. To Limanaki besöks främst av greker. Skulle det vara fullt, stället är inte stort, ligger det två andra ouzerior med liknande utbud och atmosfär bredvid To Limanaki.

Taverna Gorgona

Agia Anna beach kan inte bara skyta med en av öns finaste sandstränder, här huserar även Taverna Gorgona som är en av Naxos bästa tavernor. Till Gorgona åker greker från hela ön för att njuta av god hemlagad grekisk

mat, några kvällar i veckan kan du dansa till grekisk livemusik.

Taverna Giorgios

I den bilfria byn **Melanes** kan man bekymmerslöst strosa omkring bland urgamla hus och smala slitna gränder. När du tröttnar går du till Taverna Giorgios, den bästa tavernan utanför de stora turistorterna. Råvarorna kommer från den egna gården, vinet är från egna druvor och brödet är hembakat. Taverna Giorgios besöks nästan uteslutande av öbor, maten är anpassad därefter, ta chansen att upptäcka det grekiska köket när det är som bäst.

Taverna Paradiso

Taverna Paradiso är nästan ett måste, kanske inte för matens skull (även om den är bra), men för det osannolikt hänförande

läget. Tavernan ligger vid **Maragas beach** och gör verkligen skäl för sitt namn, stolar och bord är strategiskt placerade direkt i sanden under en skuggande tamarisk, det azurblå havet ger mage och själ ro, här kan man sitta och filosofera i princip hur länge som helst (se fotot på omslaget).

Scirocco

Mycket populär familjetaverna på **Court Square** i gränlandet mellan Naxos stad och Agios Georgios. I köket huserar mamma Katarina med bravur, sönerna Nikos och Michalis sköter serveringen. Och de gör det med glimten i ögat och en stor portion humor. Prova gärna deras grillade lammkotletter med kött från Naxos. Boka bord om du ska gå till Scirocco så slipper du köa utanför.

5 x drycker

Ouzo

Ouzo är sprit smaksatt av anis och dricks ofta som aperitif. Många föredrar att dricka den med lite vatten eller en isbit, precis som grekerna gör. Den blir då mjölkvit och smakar inte lika starkt. Den kanske bästa ouzon heter Plomari och produceras på ön Lesbos.

Metaxa

Metaxa är en grekisk variant av konjak som liksom den franska är graderad med stjärnor. Den "sämsta" har tre stjärnor, sedan kommer fem och slutligen den bästa som har sju stjärnor. Själv tycker jag den femstjärniga smakar bäst. Metaxa dricker man till kaffet efter maten.

Vin

Greklands mest kända vin är retsina som får sin smak av kåda från tall. Kådan tillsätts under jäsningsprocessen och skänker (förstör enligt somliga) vinet dess säregna och läskande

smak. Ska drickas iskallt. Nu är Grekland inte bara retsina, under senare år har grekiska viner rönt allt större uppmärksamhet, även här hemma. Viner från Naxos finns däremot inte att köpa i Sverige, så passa på att prova när du är på plats. Fråga efter "local wine".

Kitron

Kitronlikör är något av Naxos signum, så vitt jag känner till är denna ädla dryck unik för Naxos. Likören tillverkas av löv från citronträd som är en släkting till citronträdet.

Kitron finns i tre färger: gul kitron innehåller 36 % alkohol, vit innehåller 33 % och den gröna 30 %. Färgen tillsätts i efterhand och har ingen betydelse för smaken. Mycket gott som aperitif eller till kaffe.

Kaffe

Det finns två för Grekland typiska kaffesorter, dels "grekiskt kaffe", dels "frapé". Det grekiska

Grekerna dricker oftast sin Ouzo blandad med vatten och is

kaffet är mycket gott, speciellt tillsammans med en metaxa efter en god middag. Grekiskt kaffe serveras i pyttesmå koppar, så små att kaffesumpen fyller halva koppen. Drick sakta, annars får du med sumpen och den är inte riktigt så god.

Frapé är Greklands svar på iskaffe. Man häller vatten i en drinkblandare, fyller på med Nescafé, mjölk, socker och skakar ordentligt. Serveras med is i dricksglas med sugrör.

Kitronlikören är något av Naxos specialitet

To Limanaki serverar underbar grillad bläckfisk

5 saker att köpa

The golden eye of Naxos

Denna speciella "sten" tillverkas av en snäcka och används till ringar, halsband och armband. Alla ögon är unika i färg och mönster, många är både vackra och uppseendeväckande. Smycken med "The golden eye of Naxos" säljs hos Margaritis Jewellery på hamnpromenaden i Naxos stad.

Kykladiska idoler

Kopior av dessa söta statyetter finns att köpa överallt på Naxos. De var vanliga mellan 2900 till

2400 f.Kr, nästan alla föreställer kvinnor med triangelformade huvuden, korsade armar, raka ben och lätt böjda knän. En av de få manliga figurer som hittats (på grannön Keros) är den kända "Harpaspelearen". Står idag staty på National Archaeological Museum i Aten.

Ost

Det produceras flera goda ostsorter på Naxos och det är faktiskt lönt att släpa hem några kilo, så fantastiska är några av dem. På hamnpromenaden i Naxos stad finns en bra affär

med ett stort sortiment ost.

Honung

Jag vet inte om honungen från Naxos är så mycket godare än från andra öar, god är den i alla fall. Perfekt att hålla i yoghurt eller på gratinerad getost. Finns att köpa i många affärer.

Kitron

Gillar du likörer måste du köpa hem några flaskor Kitron, den är lika god till kaffe som till aperitif. Finns att köpa i flera Kitronbutiker i Naxos stad och på Valindras Kitrondestilleri i Chalki.

Trädgårdstaverna i gemytliga Chalki - Naxos tidigare huvudstad

En av de många inbjudande tavernorna i Apollonas

5 x kuriosa

Sandpapper

Naxos var tidigare rikt på smärgel som användes i tillverkningen av sandpapper. I dag har smärgeln ersatts av syntetiska slipmedel. Många minns säkert att sandpapper förr ofta var märkta med Naxos.

Hertigen av Naxos

I början av 1200-talet intogs Naxos av venetianaren Marco Sanudo som gjorde om Naxos till hertigdöme. Under denna *Duke of Naxos* fick ön något av en storhetstid och ett flertal grannöar införlivades i hertigdömet. Han införde även kato-

licism på ön och än idag finns fortfarande katoliker på Naxos.

Nisiotika

Grekisk musikstil vars kanske främsta utövare är familjen Konitopoulos från Naxos. Mest känd är *Vaggelis Konitopoulos* som har spelat in ett otal skivor, men även andra familjemedlemmar har spelat in skivor. Nisiotika kan lite grovt beskrivas som folkmusik från öarna, tempot är högt och fiolerna gnisslar friskt. Många tycker det låter gnälligt, andra älskar det och kan inte sitta still. Spelas ofta på bröllop.

Hajen

Vid klippbadet i **Agia Anna** finns en sten som ser ut som en strandhaj. Någon med humor har smyckat hajens "huvud" med stentänder vilket gör att den ser ganska levande ut.

Zeus

Den antika guden Zeus föddes enligt mytologin på berget Ida på Kreta, men somliga hävdar att han föddes på Naxos, eller åtminstone växte upp på Naxos. Öns högsta berg är döpt efter Zeus, där finns även en grotta med samma namn.